

ЧИ МАЮ Я ПРАВО НА ВИГОТОВЛЕННЯ, ПІДРОБЛЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ДАЮТЬ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ НАРКОТИЧНИХ ТА ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН?

Чи маю я право на виготовлення, підроблення та використання документів, які дають право на отримання наркотичних та психотропних речовин? Питання щодо правомірності виготовлення, підробки чи використання документів, що надають право на отримання наркотичних або психотропних речовин, однозначно вирішується чинним законодавством України. Відповідь є категоричною – такі дії заборонені та кваліфікуються як кримінальне правопорушення. Відповідно до ст. 318 Кримінального кодексу України, незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут підроблених чи незаконно одержаних документів, які дають право на отримання наркотичних засобів чи психотропних речовин або прекурсорів, призначених для вироблення або виготовлення цих засобів чи речовин, - караються штрафом від однієї тисячі до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років.

Таким чином, діяльність щодо «самолікування» шляхом дозаповнення вже наявного рецептурного бланку від сімейного лікаря або виготовлення та подальша підробка аналогічного документа з метою отримання психотропного або наркотичного препарату свідчить про наявність ознак вчинення кримінального правопорушення.

Беззаперечно, в проблематиці поставленого питання наявні обидві «сторони медалі», зокрема:

- Наркозалежні особи, які не потребують систематичного лікування медичними препаратами, що сприяють полегшенню болю або стимуляції центральної нервової системи, можуть зловживати своїми можливостями та неодноразово здійснювати підробку або виготовлення рецептурних бланків з метою отримання нового дозування для посилення ефекту впливу хімічних речовин та сполук на свій організм;

- Як і в будь-якій іншій країні, в Україні серед населення зберігається посилена загроза захворювання на онкологічні та неврологічні хвороби, а отже, супроводжуючий біль під час такого захворювання може перерости із незначного до гострого та патологічного. В свою чергу, деякі наркотичні речовини здатні мінімізувати страждання хворого, але їх одноразове вживання не призведе до бажаного результату і потуплена біль проявиться з часом ще раз. Не всі сімейні лікарі виявляють бажання лікувати своїх пацієнтів наркотичними речовинами та психотропними препаратами на постійній основі, але інколи їх вживання залишається ледь не єдиним варіантом полегшення страждань та фізичного болю хворих на онкологію пацієнтів, пацієнтів із неврологічним боєм або боєм наприкінці життя. Відповідно, такі ситуації дуже часто призводять до того, що близькі або родичі хворих осіб самотійно здійснюють виготовлення або підробку рецептурного бланку з метою отримання конкретного наркотичного препарату для подальшого застосування в лікуванні хворої особи.

Отримання наркотичних та психотропних речовин не завжди зумовлено злочинною метою, але їх недбале використання може завдати значної шкоди здоров'ю або призвести до летальних наслідків. Незважаючи на мету отримання цих речовин, підроблення медичних документів є кримінальним правопорушенням, що тягне за собою серйозні наслідки для здоров'я людей і потребує систематичного нагляду та контролю з боку держави.

А отже, проаналізувавши два аспекти поглядів на досліджуване проблематичне питання, слід констатувати той факт, що не зважаючи на мету отримання психотропних або наркотичних речовин, підроблення медичних документів, які дозволяють працівникам аптеки відпускати відповідні препарати для продажу, є таким кримінальним правопорушенням, що тягне за собою серйозні наслідки для людського здоров'я, і, відповідно, потребує систематичних заходів з нагляду, запобігання та контролю з боку держави.

Проблема незаконного обігу психотропних речовин є глобальною, і багато країн стикаються з викликами, пов'язаними з підробленням документів для їх отримання. Міжнародний досвід у цій сфері може бути корисним для розуміння ефективних методів боротьби з цим явищем.

В Австралії, у відповідь на зазначену проблему, було впроваджено систему електронних рецептів, яка значно знижує ризик підроблення документів. Крім того, в країні здійснюються регулярні перевірки аптек та медичних установ, що стимулює працівників цих закладів відповідально ставитися до своїх обов'язків, пов'язаних з відпуском лікарських препаратів, та запобігати неконтрольованій реалізації наркотичних або психотропних речовин. Електронні рецепти дозволяють лікарям виписувати рецепти в цифровому форматі, що значно знижує ризик їх підроблення.

У Сполучених Штатах Америки існує суворий контроль за обігом психотропних речовин. Федеральне агентство з контролю за наркотиками (Drug Enforcement Administration) активно бореться з підробленням рецептів та документів, що надають право на отримання психотропних речовин. Використовуються сучасні технології для відстеження та перевірки автентичності документів.

Країни Європейського Союзу співпрацюють у рамках Європолу для боротьби з незаконним обігом наркотиків та психотропних речовин. Впроваджуються спільні операції та обмін інформацією між правоохоронними органами різних країн.

Міжнародний досвід свідчить, що ефективна боротьба з підробленням документів для отримання психотропних речовин потребує комплексного підходу, який включає законодавчі заходи, технологічні рішення та міжнародне співробітництво. Важливо враховувати ці аспекти при розробці ефективних стратегій боротьби з незаконним обігом психотропних речовин в Україні.

Однією з найефективніших технологій є впровадження системи *електронних рецептів*. Ця система дозволяє лікарям виписувати рецепти в цифровому форматі, що значно зменшує ймовірність їх підроблення. Автентичність електронних рецептів можна перевірити через спеціалізовані бази даних.

Біометричні системи використовуються для точної ідентифікації пацієнтів та медичного персоналу. Це включає використання відбитків пальців, сканування обличчя або райдужної оболонки ока. Такі системи забезпечують високий рівень безпеки та запобігають несанкціонованому доступу до наркотичних і психотропних речовин.

Штрих-коди та QR-коди, нанесені на медичні документи та упаковки психотропних речовин, дозволяють швидко перевірити їх справжність. Сканування цих кодів надає доступ до інформації про походження та обіг речовин, що допомагає виявити підробки.

Загалом, проблема незаконного обігу наркотичних та психотропних речовин є складною та багатогранною, вимагаючи комплексного підходу для її вирішення. Важливо враховувати як правові, так і соціальні аспекти, а також застосовувати сучасні технології для ефективного контролю та запобігання підробленню документів. Співпраця на міжнародному рівні, обмін досвідом та впровадження передових практик можуть значно підвищити ефективність боротьби з незаконним обігом психотропних речовин. Впровадження системи електронних рецептів, біометричних систем і аналітичних технологій є важливими кроками на шляху до забезпечення безпеки громадян та зниження ризику підроблення медичних документів. Державний нагляд та контроль, а також відповідальність медичних працівників і фармацевтів є ключовими елементами у створенні ефективної системи боротьби з незаконним обігом наркотичних та психотропних речовин.